

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PARTI ÚJSÁG

egyed. szám ára: 4 oldalas 80 fillér,
6 oldalas 1.20, 8 oldalas 1.60 pengé.
Előfizetési ár: havonta 22.— pengé.

Debreceen város háztartása

A háborús események Debreceen város háztartását nehéz helyzetbe hozták. A háború dúlásai szegényebbé tették a várost és annak közönségét. A földreform következtében elveszti a város mezőgazdasági birtokait a Horlobágy kivételével és elveszti erdőbirtokait. Szegényebb lett a város, tehát elsősorban a városi háztartás kiadásait kell csökkenteni, mert nem fog tudni a város olyan nagy közigazgatási gépezetet fenntartani, mint a háború előtt volt és arra nincs is szükség. Gyökeresen egyszerűsíteni kell tehát a város közigazgatását.

A városi háztartás bevételei átmenetileg nem fogják tudni fedezni a kiadásokat. Ezért elkerülhetetlen lesz vagy az, hogy az állam átmenetileg kölcsönrel segítsen meg a városi háztartást, vagy pedig az, hogy a befolyó állami adókból megfelelő részt engedjen át az állam a városi háztartásnak.

A város lakosainak legnagyobb része a mezőgazdaságból él, a gazdák járultak a múltban a legnagyobb részzel adó és egyéb közhatalok viselésébe, a város terheinek viselésébe és ez így tesz a jövőben is, fontos érdeke tehát a város háztartásának az, hogy a gazdák minél előbb pótolhassák a háborús veszteségeit és a mezőgazdaság jövedelmezősége és adózóképessége minél előbb helyreálljon.

Debreceen városának éppúgy, mint a többi vidéki városnak rendkívül fontos érdeke fűződik ahhoz is, hogy az ország ipara decentralizáltassék, mert ez a vidéki városok anyagi és szellemi telmekeződésének legfontosabb tényezője. Elsősorban mezőgazdasági ipar jöhet szóba, így konzervgyár és ipari szövőgyár.

A városi háztartás részére új jövedelemforrásokról is kell gondoskodni. Adott hőforrások nincsen kellően kihasználva, e tekintetben még Hajuzsöbbszög mögött is elmaradtunk. A hőerős meleg vizet a tü- és céljaira felhasználása megvalósítható lesz, így elsősorban kertészeti melegágyak fűtésére, másrészt akár a város, akár a magánkertészek igen értékes korai primároket termelhetnének. De megvalósítható lesz a hőforrás környékének, így elsősorban az egyetemi klinikáknak és az ott elterülő kertészeknek meleg vízzel való ellátása is, ami igen jelentős szénmegtakarítással fog járni és nagy jövedelemforrást nyit meg a városnak. Persze, ez nagy tökébefektetést és sok munkát fog igényelni.

Nem lesz elodázható a helyi vasútnak a város által való átvetése sem, amint hogy legközelebb városban, így a fővárosban is már a város tulajdonát képezi az.

E napilap szűkebb keretei nem teszik lehetővé kisebb részletekérdekek megvitatását. Bízunk abban, hogy a város vezetőségének

Linz és München irányába törnek előre a szovjet csapatok

Bécs 22 kerülete közül 20 már felszabadult -- Nyugaton Coburg, Bochum, Schweinfurt, Weimar a szövetségesek kezén

London, április 12. (MTI) A szovjet hadijelentés közli, hogy Tolbuchin marsall csapatai Bécsben átkeltek a Duna-csatornán és elfoglalták a város délkeleti részét a csatorna és a Duna között. Tegnap Bécsben az orosz csapatok több mint 2300 foglyot ejtettek.

Pozsonyól északnyugatra Malinovszki marsall csapatai még mélyebben nyomultak be Ausztria területére. A Kárpátok lábánál Ruzembok (Rózsahegy) körzetében orosz, csehszlovák és román csapatok 40-nél több helységet elfoglaltak, köztük két fontosabb vasútállomást.

London, április 12. (MTI) Moszkvából származó, meg nem erősített jelentés szerint az orosz csapatok 70 km-re vannak Bécs-től délnyugatra és a hagyományos hadjárat terepen törnek előre Linz, illetve München irányában.

Magában Bécs városában 22 kerület közül 20 már az orosz csapatok kezén van. Tegnap éjjel világító rakéták fényénél folytatók a harcok. Elfoglalták a Prátert és

az elektromos áramfejlesztő telepet. A harcok során több mint 4000 német elpusztult.

Bécsből északkeletre Malinovszki marsall haderői a Morva-folyó túlsó oldalán harcolnak és számos osztrák falut és várost foglaltak el. A szovjet katonaság csehszlovákiai és román kötelékekkel együtt elfoglalta az észak-szlovákiai Vrulky (Rutka) és Turciánsky Svaty Martin (Turócszentmárton) helységeket.

Moszkvai jelentések szerint az orosz csapatokat az osztrák szabadságharcosok komoly segítségben részesítik. Több helyen megtörtént, hogy az osztrák felkelők zárt rendben elébe mentek az orosz csapatoknak. Az osztrák falvak és városok túlnyomórésze nem tesz eleget a németek által elrendelt kiürítési parancsok és a legnagyobb lelkesedéssel fogadják mindenütt a bevonuló orosz csapatokat. Bruckban pl. tüntetésre került sor a szovjet csapatok bevonulása előtt, amit csak a fegyveres SS-katonaság közbelépése tudott letörni.

További előnyomulás Nyugaton

London, április 12. (MTI) A 9. hadsereg Magdeburgnál elérte az Elbát, Berlinből 125 km-re. Braunschweigben utcai harcok folynak. Brit csapatok felzárkóznak Bréma alá és Hamburg felé törnek. Essent elfoglalták. A 3. hadsereg bekerítette Schweinfurtot, benyomult a városba és 80 km-re közelítette meg a csehszlovák határt.

A szövetségesek Bréma felé való előnyomulásuk során megtisztították Wildeshausen-t a németektől. Kanadai csapatok érintkezést létesítettek néhány szövetséges légi kötelékkel Emden irányában. A kanadai csapatok arevonálán küzdő 1. lengyel páncélos hadosztály tegnap egy ponton már csak 18 km-re volt az Északi-tengertől. Más kanadai haderők Devonter felé törtek és nagy erővel átkeltek az Ijsselen. A szövetséges front déli szárnyán francia csapatok Karlsruhe felé északra benyomultak a Fekete-erdőbe.

Brit és amerikai bombavetők vadász kíséretben folytatták támadásaikat német célpontok ellen. A britek Nürnberg és Bayreuth pályaudvarát támadták Bajorországban. Az amerikaiak

1300 nehéz bombavetővel és 850 vadászbombázóval olajtelepeket, pályaudvarokat támadtak München, Karlsruhe és Nürnberg körzetében. Tegnap délután és az elmúlt éjjel brit bombavetők Lipcse és Plauen pályaudvarát támadták. Amerikai bombavetők a tegnapi napig 27 repülőteret támadtak Németországban. Támadásaik során 717 német repülőgépet elpusztítottak, illetve súlyosan megrongáltak.

London, április 12. Az amerikai és angol csapatok folytatják előnyomulásukat Németország területén. Elfoglalták Koburgot, majd délnyugati irányban legyező-alakban folytatták előretörésüket és a legutóbbi jelentések szerint már csak 80 km-re vannak a csehszlovák határtól. A brit 2. hadsereg Hamburg felé nyomul. két hídfőállást épített ki az Aller-folyó túlsó partján. Az előretörés már a lümburgi síkságon folyik, a Wehrmacht egykori gyakorlóterén. A szövetségesek rohammal elfoglalták három nagy német repülőteret. Hollandiában átkeltek az Ijsselen, az offenzíva jól halad előre és elszigetelik a nyugathollandiai német haderőket. Más kanadai kö-

demokratikus átalakítása nem hogy akadály, de éppen előmozdítója lesz annak, hogy úgy a háborús események következtében beállót átmeneti nehézségek megoldhatók legyenek, valamint

a jövőben nagyobb vonalú gazdasági tervei megvalósíthatók legyenek és ezáltal Debreceen városa méltó helyet fog magának kivívni az országban.
Dr. Rényi Andor.

telékek Groningen felé nyomulnak. A ruhr terepszakban Essen és Gelsenkirchen szövetséges kezén van. Bochumot amerikai csapatok foglalták el. Nürnberg körzetében Patton tábornok csapatai visszavonultak a német állások közé vert ékből, miközben 2000 foglyot ejtettek és sok hadiszakmányt vittek magukkal. A golyós csapágy-gyáraitól híres Schweinfurt szövetséges kezén van. A város elfoglalásánál 12.000 német hadifoglyot ejtettek. Karlsruhe felé francia csapatok a Fekete-erdőben járnak.

Az olaszországi offenzíva

London, április 12. Olaszországban a 8. hadsereg leküzdve a németek ellenállását tovább fejlesztette támadását a Senio-folyón keresztül. Lugo városka már szövetséges kezén van és a hídfőállás egyre mélyül. Brit csapatok még két helyen átkeltek a folyón és tankokat elbíró hidakat vertek

a két part között. A front tulsó végén az 5. hadsereg elfoglalta Massát. (MTI)

Ujabbán érkezett jelentés szerint az olaszországi arcvonalon az 5. hadsereg olasz partizánok segítségével vívott kemény küzdelem után bevonult Carrarába.

A Scheer zsebcsatahajó elsüllyesztése

London, április 12. (MTI) Nyilvánosságra hozták, hogy az angol légi haderő hétfői, Kiel elleni támadása során elsüllyesztette a Scheer nevű német zsebcsatahajót. Felderítő repülőgépek fényképfelvételeinek bizonyossága szerint a hajó teljesen oldalára dőltve fekszik a kikötő belső medencéjében. A Scheer zsebcsatahajó 10.000 tonnás erős egysége volt a német flottának, fegyverzete hat 11 hüvelykes ágyúból állott. A Scheer osztályából már csak a Lützow zsebcsatahajó van harcra képes állapotban.

A náciak kivégezték Baber német repülő tábornokot és sok tisztjét

London, április 12. (MTI) Mint jelentik, Baber német repülő tábornokot 16 repülőterparancsnokkal és a Luftwaffe 87 pilótájával kivégezték Dél-Németországban.

A náciak keserű vádakkal illetik Königsberg parancsnokát, Dasch gyalogsági tábornokot a város feladása miatt. Hitler

most újabb polgárőrséget próbál szervezni. Ennek a kötelességét a „Hitler Adolf önkéntes hadtest” nevet szánta. A német rádió bejelentette, hogy ebben az évben április 20-ikán, Hitler születésnapját nem tartják meg országos ünnepként Németországban.

Spanyolország megszakította a diplomáciai kapcsolatait Japánnal

London, április 12. (MTI) Egy spanyol kormányhivatalos szerint Spanyolország megszakítja a diplomáciai kapcsolatait Japánnal. A japánok ugyanis feléget-

ték a manilai spanyol konzulátust és a konzulátus egész személyzetét több spanyol állampolgárral együtt legvilkolták.

Legújabb

London, apr. 12. A 9. Amerikai hadsereg egy nap alatt 88 kilométert előnyomulva egy közelebből meg nem nevezett helyen átkelt az Elba folyón s átkelési helyén azonnal hídfőt létesített.

A szövetséges csapatok elfoglalták Weimart.

A 3. amerikai hadsereg egy nap alatt 70 kilométert előnyomulva Lipcse felé 60 km-re a csehszlovák határtól.

KÜLPOLITIKAI HIREK

London, április 12. (MTI) Roosevelt elnök jelentést küldött a kongresszusnak az UNRA te-

vékenységéről 1944 utolsó negyedében. A szövetséges főparancsnokság kérésére az UNRA 200, egyenként 13 tagból álló bizottságot küldött ki a Németország területén dolgozó idegen munkások hazaszállítására. E munkások számát nyolc és félmillióra becsülik.

Legtöbb felszabadított ország képtelen lesz saját ereiből az fegyver és a közszükségleti cikkeket mutatkozó hiányok enyhítésére és segítségre lesz szüksége. Az UNRA semmiképpen sem fogja segíteni Németországot — mondja Roosevelt jelentése. Olaszország megsegítését 12,5 millió fontra korlátozták.

Hazaérkeztek Debrecenbe az első bécskörnyeki deportáltak

Nem sokkal egy esztendeje lesz, hogy Debrecenből 10.000 embert lerakó vagonokban embertelen szenvedések útján indítottak a németek. Azóta fordult a történelem kereké és a szovjet hadsereg már Bécs nagyrészt elfoglalta. Mint köztudomású, a Debrecenből deportáltak nagyrésze Bécsben és környékén élte át a súlyos időköt és már a múlt napokban híre terjedt, hogy egyrészt útban van hazafelé.

A tegnapi napon az első debreceni deportáltak már meg is érkeztek. Mint Gyulához Jentől, a zsidószevetség elnökétől értesültünk: Révész ügyvéd és Földes il-tatszerész a hosszú úttól megtörtén, fáradtan, de egyébként teljesen egészségesen megjötték Debrecenbe. Elmondották, hogy Bécs környékén voltak deportálva és amint az orosz hadsereg elfoglalta ezt a vidéket, nyomban útra keltek. Nyomukban nagy tömegekben jönnek hazafelé az elhur-csolt debreceniek: férfiak, asszonyok, gyermekek és most már napoként várható egy-egy csoport érkezése.

A debreceni zsidószevetség, mely Gyulához Jenő irányítása mellett hatalmas szociális munkát végzett az elmúlt hónapok alatt, mindent elkövet, hogy az

érkezők otthonra találjanak fel-dult, kifosztott otthonuk helyett. A zsidószevetség kérelemmel fordult Óry István főispánhoz, Szabó Kálmán polgármesterhez, dr. Révész Imre püspökhöz, Bánás László plébánoshoz, a Nemzeti Bizottsághoz és a Nemzeti Segély akcióhoz rámutatnak arra, hogy egy éve hogyan fosztottak meg tízezer debrecenit anyagi javaitól miként gyötörték lelkiileg, testi-leg egyéves gyermektől az ag-gokig a németek és fasiszták. A zsidószevetség négy hónapon ke-resztül mindent elkövetett a tá-vollevők érdekében hogy őket me-leg otthonnal fogadják, most azonban, hogy remélhetőleg rövi-desen nagyobb számban térnek haza, anyagiak hiányában a kö-vetelményeknek eleget tenni nem tudnak. Kéri tehát a város és az egyházak, intézmények vezetőit, tegyék lehetővé azt, hogy a haza-érkező magyar állampolgárok lakáshoz, ételmezéshez jussanak. Társadalmilag kell a legsürgőseb-ben megszervezni a gyűjtést, kór-ház, üdülő, lakás biztosítását.

Debrecen város társadalmá so-ha nem maradt közönyös a mult-ban sem, amikor emberi szenvedéssel találkozott. Most is bizo-nyára megfelel a nemis tradíciók-nak.

Újra van már tőzsde

Lanyhuló aranyárak és részvényárfolyamok

Néhány hét óta szűkebb ke-retek között, de megkezdte műkö-dését a Budapesti Áru- és Érték-tőzsde, amely ezidő szerint egy in-terzobizottság irányítása mellett működik. Az intézőbizottságnak tizenkét tőzsdetanácsos tagja van és a tőzsdei forgalmat déli fél-tizenkettő és egy óra között bo-nyolítják le.

A forgalom igen élénk a tőz-sdén és míg az előző hetekben fő-leg aranyban és valutákban vol-tak nagy üzletek, addig most hét közepé óta az érdeklődés a rész-vények iránt fokozódott. Míg e-héten újra lanyhult a részvény-piac, Nagy üzlet volt eleinte tör-taranyban és aranytárgyakban is. A törtarany ára természetesen karátok szerint is változott, de 160-180 körül mozgott. Az arany-tárgyak ára, különösen a cigarettatartóké, szebb karkötőké stb.-értéke 200-at is egyes esetekben.

A részvényzet ünnep előtt nagy árhullámzást mutatott. A Magyar Általános Készények közül MAK 2750-2675 volt a déli órákban. Bauxit 1700-1600. Cukor 340-320. Salgó 170-160. Rima 250-260 között váltakozott. Törtarany-ért 165 pengőt fizettek. A va-lutapiacra a font 450-460, dollár 215-230-200, svájci frank 56-58 volt. Nagy üzlet volt Napoleo-nban csökkenő árfolyamok mellett. Az árhullámzás folyamán 3500-3350-3375-re csökkent az arany ára.

Legutóbbi napok jelentése szer-int esendes forgalom mellett in-kább áruinálatt jellemelte a pia-cot. A részvények közül MAK 2750-2675 volt a déli órákban. Bauxit 1700-1600. Cukor 340-320. Salgó 170-160. Rima 250-260 között váltakozott. Törtarany-ért 165 pengőt fizettek. A va-lutapiacra a font 450-460, dollár 215-230-200, svájci frank 56-58 volt. Nagy üzlet volt Napoleo-nban csökkenő árfolyamok mellett. Az árhullámzás folyamán 3500-3350-3375-re csökkent az arany ára.

A bombasújtott házak kijavitása

A tavaszi idő beálltával elér-kező a bombasújtott debreceni házak kijavitásának ideje is. A város műszaki ügyosztályát nap-rap után nagyszámú kérelemmel halmozák el az érdekeltek. E fontos kérdés elbírálásánál a mű-szaki ügyosztály részéről az az álláspont, hogy a bomba által romokba zúzott házakat csak az utcai szabályozási vonalának megfelelően lehet újraépíteni. Ez a felfogás az új építkezéseknél nem kifogásolható. A közönség részéről panasz, hogy a műszaki ügyosztály az utcaszabályozás be-tartását megköveteli azoktól a háztulajdonosoktól is, akik ki-ebb javítással házuakat lakható állapotba kívánják hozni. A lak-ástermelés a mai lakáshiányos időben igen fontos közérdek s ezért az lenne kívánatos, ha a műszaki ügyosztály ilyen esetek-ben nem ragaszkodnék a szabá-lyozási vonal betartásához. A pa-naszok érdekelték nagy tö-megben a bíróságot is ostromol-ják, hogy a várost kötelezzék arra, hogy álljon el a követelésé-ről, mert a kisebb javítást igénylő munkák elvégzése elegendő arra, hogy az ilyen házakba be tele-szen költözni és a házak tulajdo-

nosait a mai anyagihiány miatt nem lehet arra kényszeríteni, hogy lebontsák a házaikat és újjaépítsék a szabályozási vonal-nak megfelelően.

Hogyan foglalták el Szálasiék a lakihegyi rádiót

A budapesti népbíróság elé ke-rült Fischer Antal 41 éves gyári-munkás, ki ellen lázadás bünt-telle volt a vád. Mint a bíróság előtt elmondta, október 15-én összegyűjtötték és kivitték őket a Városmajorba. Ide szállították minden kerületből a megbízható fegyveres őrtszolgálatosokat. Itt felfegyverezték őket és autón ki-vitték Lakihegyre, ahol a leadó-állomás körül már nagy nyilas csapatokkal találkoztak. Amíg a többiek benyomultak, őt az őrség ellátásával bízták meg.

Fischer nemesak a Szálasi-pucesban vet részt, hanem ké-sőbb a Klauzál-térről és a Rákó-czi-térről zsidókat hurcolt el az újlaki téglagyárba. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a nép-bíróság tízévi fegyházzal bünt-tette.

Vaagonmentő, Búdogos-u. 1.

GYAPJU-PAMÜT FONALAT
minden mennyiségben veszek
PAPP ISTVÁN TEXTIL ÜZLET
DÉGENFELD TÉR 4.

Április 14-én függetlenségi ünnep lesz Debrecenben

Az Ady Társaság a Demokrati-kus Ifjúsági Szövetség közremű-ködésével április 14-én d. u. 4 óra-kor a Bika-szálló nagytérképben függetlenségi ünnepet rendez.

Műsor: 1. Himnusz. 2. Meg-nyitó beszédet mond Juhász Géza, az Ady Társaság elnöke. 3. Arany János: Április 14-én. Szavalja Aba Ildikó, a Csokonai-színház tagja. 4. A három trónfosztás (Ónod, Debrecen, Budapest) c. előadást tart: Juhász Nagy Sándor, a Nemzeti Bizottság elnöke. 5. Vá-sáry Tamás Liszt: II. rapszódia-

ját adja elő. 6. Petőfi: Egy gon-dolat bánt engemet. Ady: Új ta-vaszi soergszemle. Szavalja: Hor-váth Jenő a Csokonai-színház tagja. 7. Az 1849-i függetlenségi nyilatkozat és a nép c. előad Ve-res Péter írta. 8. Petőfi: A szabad-sághoz. Szavalja: Poór Jenő, a Csokonai-színház tagja. 9. Ady: Intés az őrzökhöz. Előadja a ref. tanítóképző szavalókórusa. 10. Zárószavakat mond: Kovács Fe-renc, a MDISZ elnöke.

Belépődíj az első 10 sorban 2 pengő, a többi sorokban 1 pengő.

Debrecenből indul el a mozgalom a demokratikus pósta felépítésére

A Debreceni Postások Szabad Szakszervezete Magyarország tel-jes felszabadítása alkalmából mozgalmat kezdeményezett a de-mokratikus magyar pósta, lánvhe-szülő és lánviróintézmény kiépíté-sére, illetve újjaépítésére. Debre-cen történelmi hagyományra adta a mozgalom megindításához az erőt és elhatározást. A német és nyilas uralom tönkretelte a pos-tát, annak minden intézményét és most a romok felett új, szil-árd, demokratikus postát akar-nak felépíteni. A postai alkalma-zottak szabad szakszervezete tö-mörülnek. A reakciós elemeket eltávolítják körükből, a munka-helyeket felépítik, a háborús ese-mények folytán szétszóródott és hángódó kinstári anyagot össze-szedik, házilag kijavítják, az anyaghiány pótolni igyekeznek, igyekeznek a telefon és táviró-

gors helyreállítását előmozdi-tani. A földreform kapcsán föld-et kérnek és konvthakerteket az élelmezés biztosítása szempontjából, önállítási intézményeket szer-veznek és állítanak fel. Kulturá-lis előadásokat rendeznek szociá-lis és gazdasági szempontok figyelembevételével. A debreceni postagazgatóság kerületében mű-ködő szabad szervezet példát mutatóan jár elől az országos mozgalom sikere érdekében és gyakorlati tevékenységgel is hoz-zájárul a demokratikus magyar pósta kiépítéséhez és erőssé tételéhez. A Debreceni Postások Szabad Szakszervezete ifj. Györfly Imre elnök, Sz. Kovács Sándor alelnök, Kiss Ferenc titkár irán-yítása mellett már munkába is állott és a mozgalmat országosan megszervezik.

Kánya Kálmán, Bethlen Margit, Antal István és Rác Vali társaságában a svábhegyi Gestapo fogságában

Budapest, április 9. 1944 október 17-én két 13 éves nyilas-gyerek (puskával) elfogott az ul-cán. A nyilasoktól a főkapitány-ságra kerültek, onnan a Sváb-hegyre. A hírhedt magyar Gestapo-hoz, a Majesticbe. Mégpedig a »Kis Majesticbe«. A »Kis Majestic« luxuspénzbe volt. A kapun hatalmas tábla hirdette:

Teljes komfort!
Hideg-meleg víz!
Naponta halszori étetés!
Az üdülők paradicsomai!

Ebben a házban volt egy al-tisztai lakás, három szobával. E-ben a három szobában 140 fo-goly volt, 140 üdülő. A moe-kos lakás volt a paradicsom. Volt a »paradicsomhoz« leves is. Ezt naponta egyszer kaptuk. De térjünk vissza az elfogatáshoz. Először a Pasaréti-úti nyilashá-zba kerülünk, ahol mindenkit megverték. Engem is, Aránylag jól úsztam meg, mindössze két monoklit kaptam a szemem alá. Annál jobban megverték Uri Zsigmond repülőgéppályást, aki-nek a feje tört be. Rendes társa-ság gyűlt egybe a Pasaréti-úton. Ott volt Kánya Kálmán és Antal István is. Kánya remekül visel-kedett, mint egy igazi diplomata. Antal István viszont sírt, letér-depelt. Szabályosan rimánkodott, nvösörgött, hogy ne bántsák. Szörnyű volt nézni. Kányát rö-gtön elengedték, Antalt pedig egy kicsit megijesztették. A Pasaréti-úton megvert foglyokat azután nagyrészt a rendőrségen kereszt-ül a Svábhegyre vitték. A fent említett paradicsomba.

A mi szobánkban 47-en ültünk. Feküdni nem lehetett. Ott voltak Vár Imre, az 1918-as Közlársá-gi Párt elnöke, Szeder Ferenc képviselő, Heltai Jenő és Rátkai Márton.

A nők »osztályán« (ez a Mira-belle üdülőre egyik szobája volt), gróf Bethlen Margit, Csa-

lai miniszter leánya, Dayka Mar-git és Rác Vali élvezték a sváb-hegyi levegőt. Bethlenné jól bírta a fogságot, csak mindig Ches volt. Naponta egyszer volt leves, ebből mindig kétszer-háromszor kért. Ha volt, kapott.

Dayka Margit mindig énekelt, remek hangulattal teremtett a szomorú nők közt. Rác Vali búgó hangját is gyakran lehetett hallani. Rác Valit egybként a katonatiszti egyenruhában érkező Szilassy László rövidesen kiszabadította.

Réggel 5 órakor kezdődött a nap, 6 órakor mosakodtunk, aki a hétfői »engedélyezett« esomá-gnapon enniivalót kapott, az evett. Azután kezdődött a határtalan unalom. Ha valakit kihallgatásra vittek, akkor azt találgattuk, hogy megverik-e vagy sem. Meg-verték. Igaz, nem mindig, mert csak néhány detektív vert. Köz-tük egy Csomós nevű. Egy csomó ilyen bűme van ennek a Csomós-nak. Deután négykor volt ebéd. Leves és egy darab kenyér.

A kis Majesticben egyetlen WC volt. A helyiség egyik fele szinte a kerlben »tanyázott«, olyan ál-laotban volt ez a »lakásrész«. Nem »illem« ilyen helyről annyit írni, de szinte úgy nézett ki a do-log, mintha nem is együtt lenne ez a WC, hanem külön helyen lenne a WC és külön a C. Ide járt 140 ember.

Este 7-kor megkezdődött az é-jszakára való berendezkedés és voltak olyanok is, akik fekvő-helyet tudtak maguknak kivere-kedni.

A foglyokat rendőrök őrizték és meg kell írnom, hogy nagyon rendszeres viselkedtek. Udvaria-sak voltak, nem vertek, sőt leve-leket is továbbítottak — ember-ségből. Nekem, aki végigszenvet-tem már a kényszer munkát, szinte üdülés volt ez a humánus bánásmód.

Mikor kiszabadultam, egy c-

DEBRECZEN 2. OLDAL 1945. IV. 13.

dulát ragasztottam a kapu mel-lett lévő hirdetőtáblára.

Teljes kéngelmertenség!
Viz nincs!
Naponta egyszer leves!
A fogaskerekű zaja idehullat-szik!

Palásti László.

Megjelent a „Magyarok” első száma

Juhász Géza mesteri szerkeszté-sében most hagyta el a sajtót a „Ma-gyarok” c. irodalmi folyóirat első száma. A debreceni indítású „Válasz” és a „Márciusi Front” mellő utója-ként kerül az irodalmi igényű közö-nég elé a „Magyarok”. Mit is aka-runk voltaképp — teszi fel a kérdést Juhász Géza bevezetőjében. Magyarok lenni saját törvényeink szerint. Ma-gyarok, ennyi az egész munkatervünk, jelszavunk, ma és holnap, mindörökké. A rendkívül nagy figyelmet érdemlő irodalompolitikai folyóirat első szá-mába Juhász Nagy Sándor írt „Fen-dalizmus mint forradalmi ok” cím-mel értekes cikket. Révay József Adyt mint forradalmi bolgári kultúra val-lóját és kultóját boncolgatja tanul-mányában. Simon László a reformlór antihomáit címmel írt tanulmányt. A folyóiratot Oláh Gábor, Juhász Géza számú főszerkesztő, Papp Antal költő-műve-ri, Kardos László művészeti vezetők-től és értékes konvismertékek ér-gelítik ki. A Magyarok, mely a debre-ceni Ady Társaság kiadásában látott napvilágot a MDISZ, Meliusz és Ber-tók könyvkereskedésében kapható.

PÁRTÉLET

A Független Kisgazda Párt leánytagjai ma délután 4 óra-kor a párthelyiségben fontos ügyek-ben értekezletet tartanak.

Fábián Béla kiszabadult

A londoni rádió jelenti, hogy Nemet-országban FÁBIÁN BÉLA magyar de-mokrata képviselőt egy koncentrációs táborból kiszabadították.

A Nemzeti Bizottság szombaton ülést tart. Dr. Juhász Nagy Sándor, a Nemzeti Bizottság elnöke e hó 14-én szombaton 11 órára a városba 17. számú szobájába bizottsági ülést hív egybe. Külön meghívók nem küldet-nek sem.

Magánnyomozó

Gálosy Zoltán 3. Hűségves ma-gánnyomozóval nyomoz, kutat, megfigyel ügyöni, személyi, családi ügyekben.

LOVAT SZERSZÁMMAL
lapos vagy paraszt szekeret
azonnal veszek. **BENYÁTS**
Simonffy-u. 25.

VESZEK, ELADOK

használt bútorokat, rekamiét, foteleket, zongorát, nemes és más szőnyeget, férfi és női ru-hát, írógépet, varrógépet, gram-mofonlemezeket. **Vörösmarty-utca 12., volt Király-, Rákosi Jenő-utcaából nyílik.**

Mezei Gyula

FRIZURÁJÁT készíttesse

Körhöny Lászlóné
úri- és hölgyfodrász üzletébe
Csapó-u. 1. Alföldi palota.

**Mielőtt arany, ezüst
briliáns ékszerét
óráját eladja
mutassa meg
Szelecsényinek
Sas-utca 2. szám**

A Köztársasági Párt és a Kossuth Párt bejelentette csatlakozását a Kisgazda Párthoz

A szakszervezetek mintájára a Parasztszövetség számára megfelelő jogokat kíván a párt

Mint már jelentettük a Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt vasárnap Budapesten nagygyűlést tartott. A gyűlésen a Köztársasági Párt és a Kossuth Párt bejelentette csatlakozását a Kisgazdapárthoz.

Tidy Zoltán már ismertett beszédében szólott a szakszervezetek kérdéséről is és felvette azt a kérdést, hogy a szakszervezeteknek van-e joguk résztvenni a politikai pártokkal egyenlő mértékben az ország közéletében, a külső és belső ügyekben és önkormányzatokban. Erről a kérdéssel a pártközi értekezlet vitatkozott és ezen a debreceni értekezleten a Független Kisgazdapárt támogatta a szakszervezeteknek azt az igényét, hogy az önkormányzatokban résztvevessenek. A Független Kisgazdapárt támogatja a munkásságnak ezt az igényét, hozzátéve azt, hogy a parasztság hasonló szervezetei számára, a Parasztszövetség számára,

ugyanazeket a jogokat igényli. (Elnök helyeslés.) A városi polgárság és a vidéki parasztság becsületesen támogatni fogja az ipari munkásság követeléseit. Azokat az ipari vállalatokat, amelyek közérdekűek és amelyeknél növekedésnek helye nincs, a villanytelepeket, kőolajforrásokat, a bauxit-, szén- és ercbányákat államosítani kell. Vissza kell állítani a munkásbiztosítás teljes önkormányzatát és a biztosítás vaemenni ágát ki kell terjeszteni a mezőgazdasági munkásokra és cselédekre is. A jövő munkásnemzedék egészséges testi és szellemi fejlődése biztosítására intézkedéseket kell létesítenünk, a munkanélkülség megelőzésére munkaközpontokat kell teremnünk, a munkanélkülieket állami segítségével kell részesíteni. A német háború érdekében folytatott munkásellenes bérpolitikát meg kell szüntetni és a béreket a drágaság arányában fel kell emelni.

Kézrekerült Fiala Ferenc a Szalasi-kormány sajtófőnöke

Liszt Nándor, Pohl kassai polgármester, Illovszky János szintén rendőrökön

A budapesti „Kis Újság” írja: Nap mint nap újabb és újabb leartóztatásokat eszközöl a rendőrség. Tegnap a hárshegyi szanatóriumban elfogták Liszt Nándort, a Függetlenség házi versíróját, a német rezsim legkedveltebb „főtőjét”, aki a nyilas éra alatt a Nemzeti Színház zölcikáráként is szerepelt.

A nyilas költő a Szentkirályi-utcai pompásan berendezett lakásában a felszabaduláskor már nem érezte magát biztonságban és bevonult a hárshegyi szanatóriumba. Elmebetegséget színellet. A detektívek megjelenésekor „elmebetegségre” dühöngéssé fajult, ez azonban nem tévesztette meg a hatóság embereit és előlloák a rendőrségre. Kihallgatása után átszállították a népbíróságra a fasiszta költőt.

Szenzációs fogást csinált a politikai rendőrség Fiala Ferenc előállításával is, aki elbarátaí segítségével azt híresztelte, hogy Németországban tartózkodik.

Sopronban elfogták Kiss Ferencet és Fedák Sárít -- Szelezky Zita öngyilkos lett

Sopron felszabadítása után a tisztogató munka azonnal megkezdődött. Az ideiglenes karhatalom egymásután keríti kézre az elmúlt gyászos idők vezető embereit.

A soproni rendőrség bizalmas bejelentés alapján tudomást szerzett arról, hogy a városban igen sok nyilas vezető bujkál, akiknek úgy látszik nem volt módjuk már a menekülésre.

Többek között elfogták Fedák Sárít és Kiss Ferencet, mindketten a magyarvári rádió állandó szereplői voltak, nyilas multjuk közismert. Kiss Ferenc a nyilas méleyt kürtölte világgá a ma-

gyaróvári nyilas rádióban. Segítőlérsá volt ebben a színjátás nagy kaméleonja: Fedák Sári.

Mihelyt a közlekedési eszközök lehetővé teszik, mindkettőjük Budapestre szállítják és a népbíróság elé kerülnek.

Még egy érdekes hír érkezett Sopronból: Szelezky Zita -- röviddel a vörös hadsereg bevonulása előtt -- önmaga felett mondtatott ítéletet: önkéntesül vetett véget életének.

Partizánokat gyilkolt meg, őrizetbe vette a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrségre bejelentették Csoma Károly tiszasziósi lakost, volt csendőrtiszt helyettesét, akit azzal vádolnak, hogy hét partizánt gyilkolt meg és sz. mos embert a fási z. ák kezére jutott. A rendőrség őrizetbe vette.

Vagyonmentő, Bádogos-u. 1.

Az áruk behozatali tilalmának felfüggesztését kívánják a kereskedők

A kereskedelmi és iparkamara kebelben működő véleményező bizottság az érdekeltségűk és a politikai pártok megbízottainak részvételével tegnap ülést tartott. A bizottság főként azzal az in ézkedéssel foglalkoztak, hogy Debrecen városára a hatóságok árubehozatali tilalmat rendeltek el, ami úgy az üzleti életet bénítja, mint a legfontosabb közszükségleti cikkek folytonos emelkedését okozza. A bizottság tagjai számos felszólalás kapcsán kifejtették, hogy behozatali tilalom egy városban sincsen, sőt az erdélyi városokban egyenesen a 60-80%-os emelkedés a behozatalt, nemhogy gátolnák. Felhozták azt is, hogy Vass Zoltán Budapest közellátási kormánybiztosa egyenesen elősegíti a behozatalt és ezzel letörte a horribilis élelmiszer árakat. Ezen intézkedéseinek tudható be, hogy a fővárosban egyik napról a másik napra mindennek 50 százalékkal leest az ára. A véleményező bizottságnak az a határozata, hogy a behozatali tilalmat a közönség érdekeiben haladéktalanul meg kell szüntetni.

Az ülésen megjelent Végh Dezső polgármesterhelyettes is, aki kijelentette, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

Több éles felszólalás hangzott el arra vonatkozólag is, hogy a sorompóknál ekobzott árukat a hatóság saját kebelében szétosztja a szerelőzet között.

Végh Dezső h. polgármester erre vonatkozólag azt a felvilágosítást adta, hogy a hatóságok ilyen intézkedéséről nem tud, hanem azt tudja, hogy az ekobzott élelmiszereket a különféle intézmények, mint a Vöröskereszt kórház, a honvéd kórház kapták meg. Bejelentette még a polgármesterhelyettes, hogy sikerült a város közönség részére nagyobb készlet részletét lekötni, mely 2 pengővet olcsóbb lesz, mint az eddigi ár. Az olajellátást is folyamatosan tartja. Az étolaj szé osztásával a Hangya Szövetkezetet bízta meg. A kereskedelmi érdekeltségek részéről elhangzott az a kívánság, hogy az olajat a Hangyán kívül kiskereskedők is árulják.

A bizottság foglalkozott még az árak kérdésével. Elhatározták, hogy intézkedést kérnek arra nézve, hogy a termelőbizottság irányáraka állapítsanak meg a közszükségleti cikkekre nézve és tegye köelezővé ismét az áruk árának megjelölését az üzleti kirakatokban.

Baltacsapással és késszurással megölték apjukat

A hajduszoboszlói rendőrség jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy Hajduszoboszlón kegyetlen módon végrehajtott gyilkosság történt. Hüse Imre 64 éves gazdálkodót reggel meggyilkolva, holtan találták meg, testén több baltacsapás és késszurás nyoma. A rendőrség széleskörű nyomozást indított és nyomos gyanuok alapján őrizetbe vette az elhunyt gyermekeit, akik közösen készültek a gyilkosságra és közösen végre is hajtották azt. Családi viszály és örökség volt az indítóoka a szülő meggyilkolásának. A nycmozás még folyik és érdekes fordulatok várhatók. A holttestet az ügyészség, illetve a vizsgálóbíró telboncoltatta és ezzel egyidőben a rendőrséggel karöltve folytatja a nyomozást.

A munkaadók fizetik ezentul a MABI díjakat

A MABI igazgatósága legutóbbi ülésén kimondotta, hogy április 1-től kezdve eltörlik a társadalombiztosítási bérhatárt. Ezek szerint biztosításra kötelezett minden alkalmazott. Megállapították az új MABI b. r. oszályokat is, amelyek közül a legalacsonyabb a havi 600 pengőt meg nem haladó fizetésű alkalmazottaké. A társadalombiztosítási járulékokat a jövőben teljes egészükben a munkaadók kötelesek fizetni. Április 1-től kezdve lép életbe a rendelet.

A honvédelmi miniszter megkoszoruzta a pesti Kossuth-szobrot

Vörös János honvédelmi miniszter szerdán délelőtt Budapesten megkoszoruzta Kossuth Lajos szobrát. Az ünnepélyen képviseltették magukat a demokratikus pártok. Az új honvédség ez alkalommal jelfnt meg először fegyveresen diszszázaddal a pesti közönség előtt, nagy lelkesedést váltva ki.

Őrizetbe vette és internálta a rendőrség vitéz Papp Albertet, a debreceni pénzügyőrség főfelügyelőjét

A debreceni rendőrség tegnap őrizetbe vette vitéz Papp Albertet, a debreceni pénzügyőrség főfelügyelőjét, akinek intézkedésére történt a getóban és zsidó lakásokban levő ingóságok leltározása, a zsidótemplomba szállítása és raktározása, ahol a bútorok nagy része tönkrement. Vitéz Pappot ki hallgatta dr. Kun István fogalmazó és megindult ellene az internálási eljárás. Ugyancsak internálta a rendőrség dr. Mikola Bálint pénzügyigazgatóhelyettesét és dr. Vajthó László pénzügyigazgatót.

Termelőbizottság ülése Határrész és dűlobiztosok figyelmébe

A városi termelő bizottság folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt, pontosan 9 órai kezdettel igen fontos ügyek tárgyalása végett a városháza I. em. 117. szobájában tartja meg legközelebbi ülését, melyre a bizottság tagjain kívül a határrész, illetve dűlobiztosokat is ezennel meghívom.

A határ- és dűlobiztosok a körzetük. ről kimerítő tájékoztató jelentést tartoznak tenni, miért is eszelges elmaradásukat igazoltnak nem fogom venni. Polgármester.

— Konyhakerti telkek osztása pénteken a régi eortésvásártérből, szombaton a Pozsonyi-út végén a volt telgazdúságból. Jelzőkarókat az igénylők hozznak. A telk bére a helyszínen fizetendő. Polgármester.

Vagyonmentő, Bádogos-u. 1.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945. IV. 16.

KÉREM azt a Miklós-utcaiban, vagy közvetlen környékén lakó házaspárt, ahol 2 hónapja lakik Péter nevű orosz főhadnagy, akivel együtt érkeztem Pestről és ott maradt Rosaram, szatyrom stb. mult esütörtökön 5-6 óra között; kérem MIKLÓS-U. 14. ALATTI TRAFIKBA CÍMÜKET, vagy HOLMIMAT ADJÁK LE.

VESZEK-ELADOK

ballonkabátot, szövetet, vásznat, férfi- és női ruhát, ezüstírókát, perzsa és szilbundát. Mindent veszek! BLUM Piac-utca 21. Szombat vasárnapon nyit

Kapható friss TEJKRÉM VASELIN SHAMPOON

Prima gumiárak, kölnivizek, puderek nagy választékban. SOLTI ILLATSZERTÁR Sas-u. 2.

Uj üzlet! Olcsó árak! VESZEK-ELADOK

rőtűs, rövidáru, férfi és női ruhazeműt. KUTI MIKLÓS Miklós-u. 2.

Magas árat fizetek szövetért, vászonért, kelengyékért! Piac-u. 59. (üzlet)

Higgyen nekem!! és győződjön meg róla, hogy férfi-női ruhákért, cipőért, szőnyegekért MAGAS ÁRAT FIZETEK Piac-u. 7. Ingóság üzlet.

Magas árat fizet férfi-, női ruháért, mindenféle méter áruért, rövid áruért Adám és Vas Csapó-utca 30. (üzlet)

VÁGÓ SÁNDOR férfi és női RUHA TEXTILÁRU vétele és eladása Piac és Széchenyi sarok.

FROMMER ISTVÁN BÉLYEGBOLTJA Piac-utca 53. a Belvárosi Takarékpénztár helyiségében a FILATELISTÁK KÖZPONTJA

Vajat, tejet, cukrot, mézet, szemeskávét, dióbelet vesznek az Erzsébet cukrászdák Piac-utca 37 Csapó-u. 41.

